

HYVINVOINTIALUEEN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

Hyväksytty Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallituksen kokouksessa x.x.2026 (§ X)

1 Tarkoitus ja tehtävät

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvosto on puoluepoliittisesti sekä uskonnollisesti sitoutumaton, hyvinvointialueesta säädetyn lain tarkoittama ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §).

Hyvinvointialueen vanhusneuvosto edustaa ikääntynyttä väestöä ja tuo evästyksenä hyvinvointialueen keskusteluun ja päätöksentekoon ikääntyneen väestön näkökulmia laaja-alaisesti. Hyvinvointialueen vanhusneuvosto nostaa esiin ikääntyneen väestön tärkeitä pitämiä asioita jo asioiden valmisteluvaiheessa samalla edistäen ikääntyneiden hyvinvointia.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvoston tehtävänä on:

- a) Ikääntyneen väestön näkökulmien tuominen aktiivisesti ja vaikuttavasti hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin sekä päätöksentekoon jo valmisteluvaiheessa kaikissa asioissa, joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan nyt tai tulevaisuudessa vaikutusta ikääntyneen väestön ja heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.
- b) Ikääntyneiden osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksien edistäminen ja niiden kehittämiseen osallistuminen.
- c) Tiedonkulun parantaminen (hyvinvointialueen toiminnasta ja päätöksenteosta ikääntyneiden ja ikääntyneiltä päätöksentekijöiden suuntaan) sekä vuorovaikutteisuuden edistäminen ikääntyneiden ja päätöksentekijöiden välillä.
- d) Tiivis ja tasapuolinen yhteistyö eri kuntien vanhusneuvostojen kanssa.
- e) Aloitteiden tekeminen sekä lausuntojen antaminen ja niiden etenemisen seuranta.
- f) Yhteistyö hyvinvointialueen päätöksentekoelimien ja muiden vaikuttamistoimielimien kanssa.
- g) Osallistuminen alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä muiden vastaavien asiakirjojen laatimiseen.

2 Nimeäminen, järjestäytyminen, kokoonpano ja toimikausi

Aluehallitus pyytää kuntien vanhusneuvostoja ja Hämeen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukuntaa (HENE) nimeämään edustajansa hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kunkin kunnan vaikuttamistoimielimestä valitaan yksi jäsen ja varajäsen. Hyvinvointialueen vanhusneuvoston ns. kuntapaikoilla on siten 11 jäsentä ja 11 varajäsentä.

Aluehallitus pyytää myös Hämeen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukuntaa (HENE) nimeämään yhden edustajan ja yhden varajäsenen.

Lisäksi aluehallitus nimeää hyvinvointialueen vanhusneuvostoon kolme luottamushenkilöä sekä yhden hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijoiden edustajan, joka toimii

HYVINVOINTIALUEEN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

hyvinvointialueen vanhusneuvoston sihteerinä. Poliittisilla ja viranhaltijaedustajilla ei ole äänestys-oikeutta vanhusneuvoston päätöksiin.

Valitut jäsenet kokoontuvat yhteiskokoukseen, järjestäytyvät ja käsittelevät toimintasääntöluonnoksen. Hyvinvointialueen vanhusneuvosto nimeää ensimmäisessä tapaamisessaan keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa siten, että alueen kolme seutua ovat tasapuolisesti edustettuina. Tämän jälkeen kokonaisuus etenee esityksenä aluehallituksen nimettäväksi.

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimikausi on hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti neljä vuotta.

Toimikauden aikana vanhusneuvoston kokoonpanossa tapahtuvat muutokset voivat johtua jäsenen elämäntilanteen muutoksesta, paikkakunnalta tai Kanta-Hämeestä pois muuttamisen vuoksi tai muusta vastaavasta syystä.

- Mikäli jäsen tai varajäsen haluaa erota tehtävästään hyvinvointialueen vanhusneuvostossa kesken kauden, tulee hänen ilmoittaa asiasta kirjallisesti hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokoukselle tai sen puheenjohtajalle. Uuden edustajan loppukaudeksi nimeää valinnan tehnyt kunnallinen vanhusneuvosto omasta joukostaan. Samoin toimitaan, jos tehtävästä eroaminen johtuu muusta syystä esim. muutosta toiselle paikkakunnalle. Eroilanteista johtuvat muutokset ja täydennykset hyvinvointialueen vanhusneuvosto merkitsee tiedoksi kokouksessaan.
- Mikäli kyse ei ole paikkakunnalta muutosta, voi hyvinvointialueen vanhusneuvostoon valittu edustaja toimia kunnallisen vanhusneuvoston edustajana hyvinvointialueen vanhusneuvostossa toimikautensa loppuun, vaikka hän luopuisi tehtävästään kunnan vanhusneuvostossa. Tällöin yhteydenpidosta kunnalliseen vanhusneuvostoon on sovittava erikseen.

3 Jäsenten toimenkuvat ja tehtävät

Puheenjohtajisto, jonka muodostavat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja sihteeri, ylläpitää ja suunnittelee hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintaa sekä valmistelee ko. toimielimen kokoukset ja niissä käsiteltävät asiat.

Puheenjohtaja kutsuu hyvinvointialueen vanhusneuvoston koolle, vastaa kokousasioiden valmistelusta ja toiminnan organisoimisesta. Kokousta johtaa ensisijaisesti puheenjohtaja, tai tämän ollessa estynyt varapuheenjohtaja. Puheenjohtajisto vastaa hyvinvointialueen vanhusneuvoston edustamisesta, jollei kokous toisin päättä. Puheenjohtajisto edustaa hyvinvointialueen vanhusneuvostoa eri yhteyksissä mm. kutsuttaessa hyvinvointialueen lautakuntien, aluehallituksen ja aluevaltuuston kokouksissa, iltakouluissa ja vastaavissa tilaisuuksissa, ellei hyvinvointialueen vanhusneuvosto kokouksessaan toisin päättä.

Puheenjohtajisto voi sopia keskenään tehtävien tarkemmasta jaosta.

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston jäsenen tulee osallistua toimintaan aktiivisesti ja hoitaa tälle osoitetut luottamustehtävät. Jäsenen tulee toimia vuorovaikutuksessa oman kuntansa

HYVINVOINTIALUEEN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

vanhusneuvoston ja hyvinvointialueen vanhusneuvoston välillä. Tämän tulee myös tuoda edustamansa kunnallisen vanhusneuvoston esittämät asiat käsiteltäväksi hyvinvointialueen vanhusneuvostoon.

Aluehallituksen edustajan ja hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijan tehtävänä on ennen kaikkea toimia hyvinvointialueen vanhusneuvoston toiminnan tukena ja tiedonkulun linkkinä päätöksenteon sekä hyvinvointialueen johtamisen ja toiminnan suuntaan siten, että hyvinvointialueen vanhusneuvosto saa tarvitsemaansa tietoa mm. tehtyjen päätösten toteuttamisesta ja aikatauluista.

4 Kokous- ja toimintakäytännöt

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokouskutsu lähetetään viikkoa ennen kokouksen ajankohtaa. Kokoukset järjestetään 4–6 kertaa vuodessa seutukunnittain, vaihdellen Hämeenlinnassa, Forssassa ja Riihimäellä tai Teams-yhteyden välityksellä pääsääntöisesti kahden (2) tunnin mittaisina lähi-, etä- ja hybridikokouksina siten, että mahdollistetaan kaikkien jäsenten osallistuminen.

Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen edustajista on läsnä. Läsnäolo-oikeus on varsinaisilla jäsenillä (heidän estyessä varajäsenillä), aluehallituksen nimeämällä luottamushenkilöillä ja viran-/toimenhaltijalla. Varsinaisen jäsenen tulee ilmoittaa poissaolostaan varajäsenelle. Lisäksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto voi kutsua kokouksiinsa kulloinkin käsiteltävien asioiden tarpeen mukaisesti muita viranhaltijoita, asiantuntijoita ja sidosryhmien edustajia.

Äänestystilanteissa kokouksessa noudatetaan seuraavia käytänteitä:

- Jos kokouksessa tehdään pohjaehdotuksen vastainen kannatettu muutosehdotus, toimitetaan äänestys kokouksen päättämällä tavalla.
- Henkilövaalit toimitetaan suljetulla lippuäänestyksellä tai kokouksen päättämällä tavalla. Ehdolla olevilla henkilöillä on myös äänioikeus. Äänten mennessä tasan, suoritetaan uusi äänestys kahden eniten ääniä saaneen henkilön välillä tai valinta ratkaistaan arvalla.

Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ovat julkisesti nähtävillä hyvinvointialueen muiden kokousasiakirjojen tapaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Lisäksi tiedonkulun varmistamiseksi pöytäkirjat lähetetään sähköpostilla tiedoksi kuntien kirjaamoihin ja sieltä edelleen toimitettavaksi kunnan vanhusneuvoston varsinaisille jäsenille sekä Hämeen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan sihteerille.

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokouksissa ja toiminnassa on tärkeää huomioida esteettömyys ja saavutettavuus laajasti osallistujien tarpeet huomioiden. Kokoustilojen tulee olla esteettömät.

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston viestinnässä kuten kotisivuilla, tiedotteissa ja kokousmateriaaleissa tulee huomioida saavutettavuus eri käyttäjäryhmien kannalta. Myös kokouksissa on huomioitava, että informaatio on kaikille saavutettavaa.

HYVINVOINTIALUEEN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

5 Toimintaedellytysten turvaaminen

Aluehallituksen on huolehdittava hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä. Hyvinvointialue huolehtii vanhusneuvoston kokouksista aiheutuvista normaaleista kuluista sekä maksaa jäsenille aluehallituksen vahvistaman kohtuullisen kokouspalkkion, ei kuitenkaan hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijoille.

Matkakustannukset korvataan kokoukseen osallistujien ja mahdollisten avustajien osalta.

Sen lisäksi mahdollistetaan niin varsinaisille kuin varajäsenille 2 kertaa vuodessa toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiksi katsottavat tapahtumat kuten esim. yhteisseminaarit ja koulutuspäivät yhteistyössä kuntien vanhusneuvostojen ja eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan kanssa.

6 Toimintasuunnitelma ja -kertomus

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintasuunnitelma laaditaan vuosittain, ensimmäisen kerran ko. toimielimen aloittaessa kauttansa ja sen jälkeen kunkin toimintavuoden viimeisen neljänneksen aikana seuraavaa toimintavuotta varten. Hyvinvointialueen vanhusneuvoston puheenjohtajisto valmistelee toimintasuunnitelman.

Toimintaa ja toimintasuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhteistyössä kuntien vanhusneuvostojen kanssa.

Toimintakertomuksen valmistelee vuosittain hyvinvointialueen vanhusneuvoston puheenjohtajisto. Hyvinvointialueen vanhusneuvoston hyväksymä toimintakertomus annetaan aluehallitukselle ja lähetetään aluehallituksen käsittelyn jälkeen sähköpostilla tiedoksi kuntien vanhusneuvostojen ja eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan sihteereille.

7 Voimaantulo

Tämä toimintasäntö tulee voimaan sen jälkeen, kun nimetty hyvinvointialueen vanhusneuvosto on toimintasäännön käsitellyt ja aluehallitus on asian hyväksynyt. Toimintasääntöä tarkistetaan säännöllisesti.